

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volitve v državni zbor.

Tedaj ljubljanski nemškutarji so na pred-sinočnjem shodu v kazini postavili Dežmana za kandidata ljubljanskemu mestu! Ljubljančanje naj volijo Dežmana za svojega poslanca, tega v celej deželi in povsod, kjer se naš slovenski jezik govori in bere, najbolj sovražnega, da, od Slovencev politično najbolj zaničevanega moža, ta prototip breznačajnosti, narodnega renegatstva, Dežmana nam postavljajo v sredini dežele zdaj, ko se rado govori o spravi, posredovanji in miru, tega istega Dežmana, ki uže dolgo let, odkar se je iz panslavista, ki je pisal in pel „Slava Slavjanom“, izpreobrnil v nemčurskega renegata, néma družega oprava, nego strastno hujskati zoper Slovence, tajiti in pobijati narodne želje našega ljudstva, izpodkopavati narodno individualiteto našega in svojega roda, grditi vse, kar je nam sveto, zlobno črniti vse, kar se Slovincu belo zdi, s kratka: postavili so nam kandidata, katerega nihče ne more voliti, kdor nehte največje animoznosti zoper slovenski narod pokazati. In če je minister Taaffe rekel, da ne bode trpel, da bi c. kr. uradniki kazali animoznost zoper kako narodnost, ne vemo, kako morejo uradniki za ta tipus sovraštva in animoznosti glasovati. Zatorej je Dežman pač kandidat, ali voljen še nij, poslanec — tako nam sreče junaške — ne bode več!

Volitve volilnih mož se povsod redno vršé in, kar vemo, voljeni so povsod narodnjaki. Razen uže priobčenih poročil, došla so še sledeča:

Iz ljubljanske okolice se nam poroča, da so dozdej voljeni volilni možje sicer povsod narodni, ker družih nij lahko dobiti, ali udeležba prvotnih volilcev pri izvrševanju volitev je bila silno majhna, prvič ker je zdaj mnogo dela na polji, drugič pa ker ljudje vidijo in vedó, da nevarnosti nij, ker uradniki ne agitirajo.

Iz Selca se nam piše 16. junija: Denes se je v naši občini vršila volitev volilnih mož v lepem redu. Voljenih je bilo 10 mož, vsi skozi in skozi zanesljivi narodnjaki, kateri bodo glasovali za od volilnega odbora postavljenega narodnega kandidata.

Voljeni so: Janez Dolenc, Janez Tušek, Matija Šmid, Nace Semen, Janez Krek, Blaž Jelenec, Tomaž Kalan, Blaž Benedek, Pavel Kramar, Franc Šlibar.

Iz Kroke se nam piše: Denes smo imeli volitve volilnih mož; izvoljeni so bili trije značajni narodnjaki gg.: Ivan Kapus, Ivan Berlic in Franjo Pirc, vsi enoglasno, kateri bodo stali za našega narodnega poslanca kot skala.

Iz Oplotnice pri Konjicah, kjer so dozdej vselej bili nemškutarski volilni možje, takozvani „Pósekovci“ voljeni, so zdaj zmagali 4 narodnjaki, ki bodo volili narodnega poslanca barona Hermana Gödla.

Iz mariborskega okraja se nam piše, da so volitve volilnih mož dozdej tako izpale, da bode dobil narodni kandidat Gödl dve tretjini glasov. Javnega kandidata nemškutarji še lémajó. Na tihoma agitirajo za Poseka, ki je uže tolikokrat za deželni zbor propal, pa bi rad tudi enkrat za državni.

V Hotiču sta izvoljena narodnjaka Anton Cerer in Jožef Župančič.

V občini Konjski: fajmošter Janez Koprivnikar in župan Franc Bebar.

V Št. Lampertu: Matija Absec in dva narodnjaka.

V Trebelevu: Miha Sajó, fajmošter v Štangi, župan Miha Selan, pa posestniki Tomaž Gale, Jurij Slapničar in Anton Ljubič.

V Zagorji, kjer so dozdej vselej zmagovali nasprotniki, so bili zdaj izvoljeni: fajmošter Jakop Gros in še trije drugi narodnjaki.

V Št. Vidu nad Ljubljano je bilo voljenih 5 narodnjakov.

K volitvi v Žužemberku prišlo je samo 32 volilcev; izvoljeni so bili ti-le gospodje, ki bodo gotovo vsi volili našega domačega kandidata: Tramte Anton, administrator, Kuzman Jožef, župan, Vartol Peter, župnik v Hinjah, Pehani Franc, posestnik, Šlajpah Franc, posestnik, Košček Janez, posestnik, Pucelj Janez, posestnik, Skočir Janez, posestnik, Črček Miha, posestnik, Hrovat Janez, posestnik. Srenja na Dvoru je pa včera izvolila 3 narodne možje. Uradnikov nij nobeden prišel k volitvi.

Iz Vinice na Belokranjskem pak se piše 10. t. m.: Denes so se vršile v občini viniškeje volitve volilnih mož za državnega poslanca. Vodil jih je c. kr. okrajni glavar črnomeljski g. Weiglein, ki se je nepristransko obnašal. Izvoljeni so sami narodni in značajni možje, in sicer sledečih osem: gg. Mate Šutej, župnik Viniški, Mate Kadunec, farni oskrbnik Preloški, Josip Borštnar, kaplan Viniški, Peter Balkovec, župan, Jožef Žugelj, Jožef Balkovec, Peter Starašinec in Mate Vranešič, vsi posestniki.

Iz Kresnic se javlja 13. junija: Zmagala je slovenska stranka. Anton Povše, po domače Stravs, posestnik pri Božjem grobu blizu Ljubljane in tudi pri nas v Poljanah, je dobil 25 glasov, Jože Jeltnikar, posestnik v Poljanah, pa 22 glasov. Jakop Špunt, nemčur in župan, vjel je 4 glasove, in Matija Hvala, nemčur, 2 glasova. Še eni so dobili nekoliko glasov, in tako so Kresnice zopet slovenske postale.

Iz Brežic se nam telegrafira 17. junija: Včerašnji volilni zbor je sprejel viteza Berkso kandidaturo enoglasno, in je dr. Foreggerja telegrafično aviziral, da Foreggerju nij treba niti prihajati v Brežice, kakor se je bil napovedal.

Ker so tedaj uže Konjice in Brežice izrekle se za Berkso in proti Veliko-Nemcu Foreggerju, in ker o družih trgih vemo, da izvemši Celja naši slovenski narodnjaki odločujejo, je volitev Berksova skoro uže gotova.

Slovincem pred volitvami.

[Izv. dop.]

Ko stopaš, mili narod slovenski, zdaj k volitvenej urni, spominjaj in zavedaj se dobro svete svoje dolžnosti, da voliš može zastopnike, ki bodo izvrševali naš slovenski in slovanski program, a ne ónega laži-liberalnega, ki ga vsiljujejo k nam došli tujci z visokimi frazami. Znan je vsakemu naš program, star je, kakor je star narod slovanski, in glasi se: „sloboden sam, slobodni tudi drugi okolo tebe!“ To je naše geslo, Slovenci, ki smo je podedovali od svojih pradedov, katerega se zavedamo od dne do dne tem bolj, čem bolj se širi mej nami zavest, da smo si vendar le vsi narodi mej soboj bratje.

Sloboda! najuzvišenejša ideja je naše geslo, ki nas je vedilo od nekdanj sem, a nas vodi posebno, odkar se zavedamo svojih narodnih pravic, ne sloboda, — nasilstvo in sovražstvo je geslo ónih, ki se, dragi slovenski narod, sramoté s priimki „svobodnjaki“, laž je njihov program in fraza, pričuje jasno kakor solnce naša žalostna zgodovina do današnjega dne, resnica je naš program in dejanje: priča celo življenje naroda našega.

Za ta naš program, za najsvetejšo idejo, za obstanek slovenskega naroda in zabilježene uže, a ne izvršene nikakor pravice imamo se boriti proti ljudem, ki ne mislijo družega, nego, kako bi najpreje ime slovensko iztrebili iz zemeljskega površja; boriti se nam je proti potomcem ónih, ki so posedli eno slovensko deželo za drugo in iz nje za večno uničili, kar je bilo slovenskega, ime slovensko, in ki bi tudi še najlepši nam ostali del slovenskega sveta najrajši denes ponemčili. Boriti se nam je z ljudmi, ki še dandenes kljubu večnim svojim frazam: „kultur“, „bildung“, „anstand“, da si se tudi štejejo k „tako omikanim“ Nemcem, Slovanu in Slovencu ne privoščijo človeških pravic, da, ki so se bili tako daleč zmotili v svojej velikanski „kulturi“ in „človekoljubnosti“, da so simpatizirali z vso dušo s Turki, ko so ti nasajali Slovane krščane na kolec, da, ki bi bili menda najrajše tudi sami šli pomagat turškim bratom-tigrom, da bi bilo le prej konec slovanskega imena.

Proti takej zalegi boriti se imamo vred z

drugimi Slovani tudi Slovenci. In koliko časa bodeš, narod slovenski, še trpel, da ti bodo še pošiljali tuji v tujem jeziku pisma in naznanila, ki jih ne umeš; kako dolgo te bodo psovali ti „visoko omikani“ tuji gospodje v tujem jeziku „neumnega“ Slovenca!

Da se te in take reči ne godé še dalje, zabraniti imamo Slovenci s prihodnjimi volitvami. —

Bode li narod slovenski volil može kot svoje zastopnike za razne terjatve one, ki so ga pritiskali uže tako dolgo, óne tujce tedaj, ki jim nij uže nič več sveto, kadar postopajo proti slovenskemu narodu? Mar je še ne poznamo dovolj óne vrste tujcev in renegatov, ki so si prihljivali zastopništvo slovenskega naroda in prislepali s krasnimi obljubami, ki jih pa izpolniti nikoli še mislili nijso, kajti prišedši v državni zbor kričali so pač vselej na vse grlo in se zaganjali zoper najsvetejše pravice in terjatve slovenskega naroda, toda vselej kakor tihotapci molčali, kadar bi bili imeli govoriti za zboljšanje našega slabega od dne do dne slabšega stanja? Nikakor! izpoznali smo óno celo veliko stran, ki jej je program zatiranje Slovanstva, koliko je sê svojim vladanjem v celih dolгих še predolгих šestih letih izpolnila. Obsoja se sama, in razpada sedaj, ko je pripravila sê svojo veliko-nemško pametjo Avstrijo do roba, pred kojim rešiti jo morejo zrelejši možje, kakor so bili dose-danji. Poznamo jo tedaj to veliko stran, ki je tako pogubonosno delovala, da ječé ljudstva le pod uboštvo in bedo, in ječé pod „blago-dejnim“ njenim vodstvom posebno narodi slo-vanski. Poznamo pa tudi dobro ono klico na Kranjskem in sploh Slovenskem, ki je bila orodje te ustavoverne stranke.

Zopet sicer prihajajo ti volkovi v ovčjih kožah in sleparijo slovensko ljudstvo, prišli bodo gotovo kakor uže tolikokrat s polnimi, judeževimi mošnjami, da bi podkupovali, toda slovenski narod, ki se poleg družih najlepših čednosti smeš ponášati posebno s pošteno stjo in pravicoljubnostjo, pokazal jim bodeš, da so se takrat zastonj zanašali na „neumnost“ slovensko. Upamo, da si sedaj uže razsvitljen, dobri narode, da te je razsvetila ta privandrana in pa renegatska druhal s svojim dejanjem in postopanjem in da jim bodeš ónim gospodom „deutsch-liberalcem“ posvetil za vselej domu iz svete slovenske zemlje mej njihove lačne in nenasitene deutsch-liberale volksstämme, naj bodo tam potem večno zve-ličani, ker se jim mej nami tako hudo godi, da ne morejo o miru in zadovoljnosti uživati slovenskega kruha!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. junija.

Pišejo, da želi **minister Taaffe** na vsak način imeti konservativnejšo večino v državnem zboru. Zatorej po jednej strani ne želi, da bi uradniki podpirali radikali in razdražljivih nemško-ustavovercev, po drugej pa hoče Taaffe, da se v velikem posestvu na Češkem in Moravskem in tudi drugod, kjer je mogoče, dozdanja ustavoverna večina sporazuméje s federalistično dozdanjo manjšino, tako, da bode voljenih nekoliko poslancev iz te, ne koliko iz óne. — Iz Prage se poroča, da so se notranje obravnave mej velikoposestniki uže začele, in da je en del „fevdalnih“ aristokratov pripravljen sovoliti z aristokratskim

ustavoverstvom, ako se voli najedst udov hi-storične stranke. Na Moravskem pa baje da dela grof Mansfeld, oče ministrov, za enako spravo v velikem posestvu. Znano je, da je sam grof Hohenwart v istem smislu na Kranjskem na noge stopil in v javnost.

Češki sloveči novinarski pisatelj Havliček je uže pred tridesetimi leti pisal: „Bojite li se vi reakcije? Bodite Slo-vanom nasproti pravični in pošteni, in reakcija nij mogoča.“ Žalostno zadosti, da po tridesetih letih moramo Nemcem še vedno isto govoriti in — zastonj govoriti, pri-stavljajo „Narodni listy“.

V **Hrvatskem** saboru se je 14. junija bil dr. Ante Starčević oglasil in rekel, da je bila zadnja hrvatska adresa do cesarja, ko mu je čestitala, neiskrena, ker nij pove-dala, da je monarhija v večjej nevarnosti, nego kedaj. Ona bi bila morala vso resnico povedati, pa terjati, da se Hrvatskej vse pr-avice vrnejo.

Oskar je magjarska maščevalnost in zavist zaprla po krivici dr. Miletiča, némajó **oger-ski Srbi** nobenega obče priznanega vodje. Pozivali so te dni dr. Polita za to mesto, a on je v „Zastavi“ odgovoril, da ne čuti dovolj sile v sebi za to in ker ne more pripravljen biti, da bi vse v nevarnost postavil, celo svojo osebno svobodo. Nekaka obupnost, da bi nemagjarski narodi še kedaj do svobode v Ogerskej prišli, se prijemlje ljudij. Potlej nij čuda, da se vedno več govori o izseljevanji ogerskih Srbov preko Save v neodvisno kneževino Srbijo. Tudi magjarsko zlo gospodstvo in magjarska brutalnost podita Srbe iz dóma in iz monarhije.

Vnanje države.

Angleške „Times“ poročajo, da je **rus-ska** vlada en del svoje dunavske flotile po-darila bolgarskej vladi in sicer: dva parnika, šest malih lahko oklopljenih čolnov za kanone na vsakem jeden Kruppov kanon in šest par-nih bark, katere so Rusi v zadnej vojski ra-bili kot torpedske čolne. Za zdaj ostanejo na teh ladijah še ruski oficirji in pomorščaki. Na-pravilo pak se bode dva oddelka bolgarska in vsak bo imel štiri oficirje pa 30 pomorščakov, ter bode jeden oddelak v Varni, drugi pa v Ruščuku. Ti bodo utemeljili bolgarsko bro-darstvo, in bodo koncem stopili na mesto ru-skih oficirjev in pomorščakov. Ali v pogodbi, kjer je govor o narodnej vojski bolgarskej, nij nič omenjeno o ladijevji na Dunavu ali v Čr-nem morju, in nastane vprašanje, je-li imajo Bol-gari pravico vzdržavati si ladijevje.

Razpad **turške** države hiti brzimi ko-raki dalje. Kneževina Bolgarija in vshodnja Rumelija sta uže toliko kakor neodvisni od Turčije. Ali tej manjka tudi vsega, v prvej vrsti denarja, da bi ostale svoje pokrajine vzdržala v redu. Papirnati denar turški je prišel uže popolnem ob veljavo, nihče ga neče več jemati. Turška vlada se je iznebila papir-natih kaimesov, a s tem ustvarila tak položaj, ki žuga državi z bankrotom. Pred tremi leti je bilo vrednih 100 pijastrov v papirju 1 turški funt zlata, zdaj pak 1300 pijastrov papirnatih ima to vrednost. Brez števila ljudij, ki so imeli svoje premoženje v kaimesih, je prišlo vsled tega na beraško palico. Zato ljudje ne morejo plačevati davkov, a turška vlada jemlje jim zadnji rep iz hleva. Veliki vezir mora pak novcev imeti, drugače vojakom še jesti néma dati. Vsem guvernérom je telegrafiral: poš-ljite denarja! In kar je zadnja vojska ljudem pustila, vzmó jim ti guvernéri. Ljudje ne čéjo več delati, zemljišče néma nobene cene, Turškej ne more nikdo več pomagati, razen ko bi jej prinesel vse brazilijanske in kalifor-nijske zaklade zlata skupaj.

V **francoskej** zbornici so pri razpra-vah o naučnej predlogi ministra Ferryja bonapartovci zopet velik škandal delali. Cassagnac je dožl naučnega ministra, da je obrekoval in kvaril. Zbornica je izrekla nad Cassagnacom ukor in kazen, da je tri dni izključen iz zbor-nice. Cassagnac imenuje celo vlado nepo-šteno, na kar Gambetta proglašá, da bode

prokuratur republike Cassagnaca na odgovor pozval.

Italija se je pridružila k skupnemu protestu evropskih vlad zoper finančne dekrete egiptovskega khediva.

Dopisi.

Iz Medvoda 14. junija. [Izv. dopis.]

Obrok za razpis volitev občinskega odbora je za nas pretekel meseca sušca t. l. Torej bi se volitev občinskega odbora uže mečeca sušca imela izvršiti. Ker se pa pri nas nekateri takó bojé volitve, kakor zajec pobeljenega lonca v zelniku, némajó volitev!

Torej volitve občinskega odbora v Med-vodah ne bo poprej, da se bomo morali na višjo gospodsko pritožiti? (Mi smo slišali, da je deželni odbor te dni sklenil in sprejel re-solucijo, s katero je bila deželna vlada na-prošena, povsod občinske volitve razpisati, kjer je obrok starega odbora in dozdanjega župana obtekel. Ur.)

Iz Štajerskega 15. junija. [Izv. dop.]

Če je res, kar se poroča denašnjem „Tages-posti“ iz Celja in se dopisnik ne šali s kan-didaturo g. Pessssariča, omeniti moram, poznajoč kaj dobro duševno življenje nekajih celjskih Abderitov, le to, da bi se ne bilo tako čuditi, če bi bil župan dr. Neckermann kandidiral, ki bi bil se ve da tudi gotovo propal, kakor se moramo pa čuditi zo-petnej kandidaturi tega čudnega g. Pessssariča. Oni je vsaj drugače značajan, se ve da čisto nemšk mož, ki je samostalen in ima uže od nekda neki gotov program, se ve da nikakor ne Bog vedi kako pametnega ali celo sloven-skim terjatvam pravičnega, ampak ónega ne-kojih tamošnjih Abderitov, in ki nij uže to-likokrat mandatov brezvpešno beračil, kakor óni drugi g. Pessssarič. A ta je bil menda uže okolo vsake stranke najmanje po trikrat in beračil in se ponujal brezvpešno in se je vrgel menda sedaj ravno četrtikrat na kmet-ske občine celjske, toda z jako „vablivo“ re-formiranim programom, s programom ónih na spodnjem Štajerskem (čujte Foreggerjevo ge-ografijo!) živečih „deutsch-liberale volks-stämme“ (lächerlich!). Toda vsakako nekako čudna prikazen je pa vendar to v zgodovini renegatstva, čudna prikazen, pravim, ta celjski „cesarski kraljevi landesgerichts-rat“ Pessssarič! Ker ne gre tukaj za kako višjo službeno stopinjo, radi koje naši kruhoborci vsakdanje vrste prodajajo svoj na-rod, bi vendar ne bili od njegove sicer mirne nature pričakovali, da bo tudi on nastopil Efi-jaltov, Judež - Iškarijot - Dežmanov pot narod-nega izdajstva in to tako očito uže v visokih letih. Lejte, lejte, kako daleč zabrede dosti-krat človek, ki bi imel pač kaj boljšega in bolj praktičnega misliti, kakor na renegatske candidature. Ali faktum je vsakako, da ga je morala zdaj poprijeti popolna „candidirungs-wut“, češ, če gosp. Neckermann noče, ker se menda uže nekako boji kmetjskih volilcev, ki so ga bili uže enkrat po zimi malo pretrdo potipali, bom pajaz, pehariti jih bom uže znal „neumne kmete“ in pa še respekt bodo imeli pred menoj. Toda preljudi renegatek, vi niste prvi ki izdajate slovensko lastno kri, niste prvi ki pljujete v skledo, iz katere ste prej zajemali, in tudi valjda niste zadnji, redka prikazen pa sta, kakor uže rečeno, vsakako, da se vas je lotila zdaj v starosti, in samo le zaradi tega toli zaželenega mandata renegatska bolezen. Meni se zdi, kakor da bi izhajalo to iz vaše ne-

čimernosti Tako, veste, vam mora vsakdo v lice povedati, da niste za take stvari, saj so vas menda tudi že sami „deutschliberale volksstämme“ v Celji tega podučili pustivši vas lepo na strani.

Zapomnite si pa vsakako tudi, da niste prvi od protivne strani ki je v tem kraju propal, in da tudi zadnji ne boste, ki bo izprevidel, da takim in enakim možičkom mej tako zavednim ljudstvom, kakor je spodnještajersko, ne cvetó in ne bodo rožice nikdar več cvetěle. Možje mej Savo, Savinjo in Sotlo poznajo predobro svojega odkritega in navdušenega prijatelja rojaká in najiskrenejšega zagovornika njihovih pravic, poznajo pač dobro ónega moža, na kojega je ponosen ves slovenski narod, kar ga biva mej Adrijó in Dravo, pozna ga vse našega dr. Vošnjaka.

Toda kandidirajte g. Pesarič pa le na vsak način, če tudi ne dosežete ravno mandata, imenitni boste vendár jako postali, ker se bo saj vaše ime imenovalo po svetu, in ž njim slava vašega renegatizma, in se bomo Slovenci še več smejali imeli, ko boste sebe in druge svoje pristaše tako lepo blamirali. Drugokrat si pa bote gotovo poiskali kje drugje svoje „deutschliberale volksstämme“, ker jih tam doli še gotovo našli ne boste!

Iz Kamnika 14. junija. [Izv. dop.] G. Janez Kecel piše v „Slov. Narod“, da nij odstopil. Tudi jaz nijsem verjel novice precej, ko se je raznesla, ker nijsem od našega Kecla pričakoval toliko zdravega razuma, da bi on mogel izprevideti, da je vendár še bolje, če gre rajši sam, kakor če ga morejo po novih volitvah drugi ven poriniti. Ali g. Kecel je res bil sklenil resignirati in naznanil je svoj sklep tacim gospodom, katerim se sme verjeti in jeden izmed njih je očitno resignacijo Keceljevo objavil. Iz tega je razvidno, da je neresnico govoril ali g. Kecel ali pa so jo Keceljevi prijatelji, ki so prvi to novico raznesli. Vaš dopisnik pa je „Narodu“ to stvar naznanil, verujoč resnicoljubnosti dobro poznanih oseb:

„Mann spricht, wie mann mir Nachricht gab,
Von keinem Graben, doch vom — Grab.“

Saj pa tudi nij šala, kar tako tja v en dan v Kamniku odpovedati se. Kdo pa bo ljudem svojo uniformo kazal, ker nij nobenega drugega viteza božjega groba v Kamniku? Kdo pa je še tako oblasten, da bi se za škofom vozil in za šalo ljudem žegne dajal? Spridevala ima pa tudi dobra. Kadar mu je kdo hotel v „Laibacher Zeitung“ ali v „Tagblatt“ pokaditi, je bil vedno „der wackere“ če tudi ne za kaj drugega, kakor za to, ker je pri kakaj priliki nekoliko več potrosil, kakor kateri drug, ki je revež.

„Ihm sättigt keine Lust, ihm genügt kein Glück,
So buhlt er fort nach wechselnden Gestalten;
Den letzten, schlechten, leeren Augenblick,
Der Arme wünscht ihn fest zu halten.“

Iz Kropce 16. junija. [Izv. dop.] Naj vam napišem en primerljaj, kaj in kakovi so ljubljanski nemškutarji. V nedeljo imajo navado naši fantje, da gredo v dober četrť ure oddaljeno vas Brézovico, in mej potom pojejo slovenske pesni. Slučajno pojejo včeraj ravno „Hej Slovenci naša reč slovenska živo klije“, ko pridejo ljubljanski nemškutarji mimo njih, in ko do njih pridejo, začnejo ti „omikani“ ljubljanski nemčurji „fige“ kazati. Zlaj so si fantje domislili, da to morajo biti nemčurji, ker jim slovenske pesni ne dopadejo. Fantje gredó naprej na Brézovico, ti ljubljanski nemčurji, katerih je moglo biti kacih 25, pak so

prišli v Kropo in so ogledovali kraj, to se vé, da so čisto samo „deutsch“ in „deutsch“ govorili, tako, da si mislil, da si Bog védi kje v „rajhu“. Potlej so tu v Kropi si najeli vozove, jedno koreto in dvoje lojtre, ter so se peljali nazaj v Podnart. Naši fantje pa mej tem pridejo iz Brézovica, ko se ti ljubljanski nemčurji peljejo iz Kropce. Fantje si mislijo: zdaj naj se jim pa kaj povrne za njih lepo omiko, ko so nam na slovensko naše petje fige kazali. Ne škodi, če jih malo spremimo za njih lepo nemško vedenje. Fantje se vstopijo kraj ceste, ko se oni mimo peljejo in zapojó: „half-half želoda več ne bo“, drugi so žvižgali, tretji brlizgali, in so nemčurjem za njih surovo vedenje povrnili. Dobro je bilo, da nij bilo nekaterih bolj vnetih zraven, ali da nij bil nobeden vinjen, da se nij kaj hujšega pripetilo, ker našim gorjancem z Jamnika in Dražgoš bi si ne upali kaj takega narediti, da bi našim fantom „fige“ kazali za to, ker slovenske pesni pojó.

Nemškutarjem pa svetujemo, naj, kadar narejajo izleté, nikakor ne dražijo tako neprevidno našega ljudstva. Saj imajo vendár uže dovolj žalostnih izkustev. Potlej pa obirajo po svojih nemških novinah naše ljudstvo, katero sami provocirajo!

Iz Št. Jurja na južnej železnici 14. t. m. [Izv. dop.] (Roparij občinskega slugo ustrelili.) Če bo tako naprej šlo, kakor se je v tukajšnjih krajih pričelo, kam pa pridemo! Zdaj se sliši od kake tatvine, zdaj tam o kakem zločinu. Nij še dolgo, par tednov, kar so v sosednej drameljskeji župniji roparij svoj tolovajski posel uganjali. Pred sv. rešnjim telesom tisti večer pa se je v tukajšnji župniji vršil strašen čin. Občinska policija in tukajšnja žandarmerija je na svojej patrolji zasledovala glasovite tatove. Zvečer zadeneta žandar Omrzel in občinski sluga Anton Mastnjak na štiri oborožene roparje blizu Blagovne kake tri četrť ure od Št. Jurja. Žandar enega zgrabi in se bori z njim, da bi ga uklenil, a zločinec, jako močan, se je tako trdovratno branil, da, če bi mu ne bil slučajno še močnejši žandar s posebno urnostjo iz rok vzel pištolo dvocevke, katero se je lopov trudil žandarmu na prsi nasloniti in ga ustreliti, gotovo bi bilo žandaru to življenje veljalo — Roparij so imeli eno puško dvocevko, eno pištolo dvocevko in eno sabljo. Mej tem pa, ko je žandar tega uklepal, so drugi trije dalje zbežali in sicer eden na eno, a druga dva na drugo stran; občinski sluga Mastnjak je pa letel s svojo sabljo za njimi, dasiravno ga je žandar nazaj klical. — Črez nekoliko časa se je slišal strel, in ropar, ki je bil uže zvezan, se je neki maščevalno nasmehnil, rekši: „Ehm, zdaj je pa dobil“. Žandar je — kakor se pripoveduje — zvezanega zločinca izročil fantom, ki so mej tem časom vkup prišli, sam pa je šel iskat občinskega slugo, a ga po noči nij mogel precej najti; šli so ga tudi drugi fantje iskat, a ga tudi nijso dobili. Ko se je uže jelo daniti, odpelje žandar roparja v Šentjur, kjer je pa še neki uiti poskušal.

Ravno predno je jela drugi dan procesija iti, pa pripeljejo občinskega slugo na vozu — mrtvega. Roparjev jeden ga je ustrelil v levo stran v prsi — skoz hrbtišče.

Ljudstvo je bilo silno razburjeno, in vse je le o tem silovitem roparskem dogodku govorilo. Celo od procesije so nekateri leteli na pokopališče gledat ustreljenega vrlega občin-

skega slugo; po procesiji so pa ljudje kar drli gá gledat in so obžalovali poštenega mladega fantu, da je prišel zverinskim roparjem pod puško.

Drugi dan, petek, vjeli so še dva roparja, tako da imajo zdaj uže tri. Glavnega vodnika pa še némajo. Ta, ki je Mastnjaka ustrelil, je — kakor sodijo — neki Guzaj, ki je iz zapora ušel, žandarmerija ga neki uže dalje časa zasleduje, a ga ne more zasačiti, dasiravno nekateri posestniki trdiijo, da gá večkrat vidijo. Marsikateri se boji izdati tako glasovitega lumpa, ker bi se potem gotovo maščeval nad njim. Vietih eden se menda zove Zupanec iz teharške fare, ki se je uže šest let v zaporu šolal, a od tam izpuščen, je pa svoje izučeno rokodelstvo zopet jél nadaljevati. Ali se je uže kateri tat, ki je iz zapora prišel — pobolišal?! Vsakó jim prav gorko želi vislice, a ne zapora, kjer bi se še dalje brezskrbno pasli. — Da bi se le žandarmeriji kmalu posrečilo, da še glavnega roparja in druge pomagače njegove bande pod ključ spravi, in tako okolico reši teh lopovskih zverin!

Iz Reke 15. junija. [Izv. dop.] Letošnje leto so si izbrali avstrijski, ogerski in nemški železniški vodje naše mesto za kraj svojega vsakoletnega zborovanja. Zadnjo nedeljo 8. t. m. so imeli prvo zborovanje, katero se je naslednje tri dni nadaljevalo in bilo menda samo za takove ljudi in njihov posel zanimivo in od važnosti. Župan pl. Ciotta (ki pa svoje ime — čudno — raje brez tistega pl. čuje) je prijazno povabil došle domače in tuje goste na parobrod „Deli“, kjer so se poleg naših veselih, reškega stanovnika in okoličana skelčih žulih po najnovejšej amerikanskeji modi oblečenih mestnih gošcev prav dobro zabavali, krožeči po Quarneru, občudovajoči lepo lego primorskih krajev in napivajoči si na zdravje. Kar se je to mogoče za procvet mestne trgovine storilo, dalo bi se pa še marsikaj želeti, popravil stari lani v morje porušeni „molo“ in skoro dozidal novi „molo Marije Terezije“, kaže, da se bo Reka črez nekaj let zdátno povzdignila v trgovini, dasiravno bodo Francozi za svoje delo odnesli nekatere milijone. Angleži obiskujejo prijazno primorsko mesto bolj in bolj, iščejo pod krinko simpatij z Magjari pri vsem tem le lastnega dobička. Magjari jim pa veseli roke stiskajo, in ne pomislijo, da more črez leta to vse drugače se pokazati, kakor se kaže. Glasgow, angleški milijonar, pritisnil je na enega svojih parobrodov ime „Hungarian“ — uže ve zakaj. In Magjari, katerih je tukaj tako vrlo malo, so bili vsi srečni, ko je „Hung.“ priplul v reško luko in se pri prijaznem angleškem povabilu precej spozabili in pokazali, da so le še — azijsko pleme in da svojih ne prelepih navad ne popusté, kar tako meni nič tebi nič. Angleža boš „pogruntal“, kadar te bo zbolelo. Oni imajo v svojih špekulacijah prakso.

Prvega t. m. v Bakru sestani sestanek somišljenikov „stranke prava“, reškim magjaronskim očetom strah zavdaja in poslali so v Pešto osem pisanih pol dolgo biljega o njem. Točka o povernitvi mesta Reke Hrvatskej je bila na pravem mestu, kajti Slovan naj bo gospodar starodavnih mest svojih očetov. Drugi dve točki sta bili majheni in tudi velike važnosti, kakor se to vzame. Govorili so trije govorniki, mej njimi dr. A. Starčević. Drugi hrvatski listi povedó o vsem obširneje in z dostojno kritiko.

Veseli se nas navdaja, kakor tudi vse druge ne popolnoma na domačej zemlji bivajoče Slovence, ko vidimo, kako složno in navdušeno se pripravljajo Slovenci po vseh krajih za državne volitve in ko vidimo, da so časi tiste razcepljenosti in nesloge mej njimi popolnoma (?Ur.) izginili. Slovenci, dragi rojaki, stopite srčno v boj za naše možé, ki vedó, kje je vaša blagost, kje je vaša propast in domovina vam bo hvaležna in vsi Slovani vam bodo srečo želeli. Bog daj srečo slovenski volilci!

Po dolgih neprijetnih dnevih došlo nam je vendar naše južno vreme in blago solnce sije od ranega jutra, ogreva, peče in pali in pari zrak, da prav z veseljem pozdravimo popoludanski blagodejni ta hladni dežek, ki nam spet pokrepča uvele ude in omotnega duha. To čudno vreme je vzrok nevarnim boleznim v glavi, ki je letos malo bolj posegla ko druga leta, vendar nevarnosti nij.

Domače stvari.

— (Gospod Janez Kecel) iz Kamnika je pri delegirane okrajnej sodnji ljubljanskej vložil tožbo zoper nas, češ, da brez uzroka nijsmo hoteli vzeti njegovega popravka v list, in da smo se tako okrivili s prestopkom zoper tiskovno postavo. V petek, 20. t. m. ob 11. dopoldne ima torej urednik „Slovenskega Naroda“ obravnavo pred sodnijo o tej stvari.

— (Matura.) Te dni so vršile se na tukajšnji realki in na gimnaziji pismene zrelostne poskušnje, ustne pa se bodo na realki 8.—10. julija, 11.—14. na gimnaziji, tako da bode 15. se končalo šolsko leto v srednjih šolah.

— (Difteritis) v Ljubljani zopet huje pobira mladino.

— (Policija) je te dni v Trstu vlovila neko deklo z vrhniškega okraja, ki je bila svoje dete proč vrgla.

— (Surovost.) Iz Celja se nam piše: Dovoljujem si v imenu več drugov vas blagorodni gospod prositi, da bi v vašem cenjenem listu omenili o barbarskem ravnanji naših nemškutarških meščanov. — Pri tej priložnosti vidi se tudi strankarsko mnenje naše „Cillier Zeitung“. Ona čez vsako malenkost vpíše, samo take reči, ki njene privržence zadevajo, popolnem izpušča, dasiravno so hudodelstva. To se jasno vidi pri sledečem dogodku, o katerem slavna „Cillier Zeitung“ popolnem molči: 22. maja t. l. prišla je tukajšnjega meščana dekla domov, da bi svoja domača dela opravila. V tem hipu pa jej slabo prihaja. Omenjeni meščan to zapazi in misleč, da je pijana, jo tako surovo in barbarsko pretepati začne, da je malo živa ostala. Potem pride še njegov hlapec zraven, ter jo pretepa in z nogami tepta. Ko sta jo enkrat na pol ubila, pokliče v svoje opraviljenje policaje, in jo ukaže zapreti. Res so jo odpeljali v zapor ali o joj! drugi dan se je pokazalo, da se je policija zmotila, ker je na pol mrtvo deklo aretirala, mesto ónega gospoda in njegovega hlapca. Omenjena dekla, ki je tudi mati dveh nepreskrbljenih otrok, leži zdaj v bólnici vsa pobita in bo težko okrevala. Veliko se je govorilo o tej surovosti in barbarskem ravnanji.

— (Kako se najcenejše ženitovanje obhaja.) Iz Dolenjskega se nam piše: Ko je prešel pustni čas in se je približal čas ženitve, prišel je tudi neki mlad mož iz Trebanjske okolice na Rako po svojo nevesto. Kmalu se je pričelo gostovanje, kakor je sploh

po kmetih navada, gostili so se, peli, pili in rajali dolgo časa v gostilni na Raki. Mej temi vidimo tudi krčmarja sedeti in se kratkočasiti. Ko je to gostovanje uže precej časa trajalo, videli so, da jim je enkrat le otiti in posebno ženinu, da pokaže Trebanjcem svojo nevesto. Ali stoj, če ješ in piješ v krčmi, moraš tudi plačati. Kaj se z našim ženinom zgodi? — Gospod krčmar, ki je bil toliko prijazen, da jim je dobro postregel, hotel je zdaj plačilo. Našemu ženinu kot drugim svatom je sedaj čudno pri srci. Kaj jim je storiti brez cvenka in ženka? — No, krčmar se kmalu reši iz zadrege, on vzame našemu ženinu ženitovanjski plašč ali „bundo“, na katero je bil tudi ženitovanjski šopek pripet, in si z njim račun pokrije, ki ga je prej popisal, češ, da bi bilo sramotno, da bi ga vsak bral. Tako je moral naš ženin brez plašča in šopka z nevesto na svoj dom. Ali kaj ga čaka doma. Plašč nij njegov, marveč si ga je izposodil. Prišedši tedaj domov, kaže sosedom svojo nevesto. In ko tudi k ónemu pride, ki mu je plašč posodil, ga vpraša: „Ali vidiš mojo nevesto?“ Oni mu odgovori: „Vidim nevesto, ali svoje bunde ne vidim?“ Odvrne mu ženin: „E, jo boš uže dobil, denarja mi je zmanjkalo, pa sem jo za ceho zastavil, drugače bi mi bili nevesto vzeli in še otepli, jo bom uže enkrat rešil.“ Tako na tuje stroške bi se vsaka šema ženil,“ vpíje oni hud. To vemo na tanko, da še nij dobil bunde in teško, da jo bo še kedaj videl, kajti skrbni oštir ima še vedno račun z bundo pokrit.

— (Nova šolska knjiga slovenska.) Veseli pozdravljamo denes novo šolsko knjigo slovensko, katero je spisal in o svojih troških na svitlo dal g. L. Lavtar, c. kr. profesor na moškem učiteljski v Mariboru. Imenuje se: „O bčna aritmetika za učiteljska“ in namenjena je, kakor se nam zdi, najprej c. kr. učiteljsčema v Kopru in v Gorici, kjer je učni jezik slovenski. Knjiga, katero je „Narodna Tiskarna“ jako lično in okusno natisnila, obseza na VI + 169. straneh vélike osmerke vso občno aritmetiko ter v 1. poglavji govori o računjanji s celimi števili, v 2. o deljivosti števil, v 3. o ulomkih ali dробih, v 4. o omerah in razmerah, v 5. o potencah, korenih in logaritmihi, v 6. o enačbah. Konečno jej je g. pisatelj pridejal šest strani terminologije, v katerej se, kar moramo pohvalno omenjati, ozira kolikor je moči na hrvatsko terminologijo. Ker je prof. Lavtar znan nam kot izvrsten matematikar; ker je pisatelj, ki dandenes spiše in o svojih novcih na svitlo da šolsko knjigo slovensko, vreden izdatne materijalne podpore; ker nam strokovnjaki hvalijo prof. Lavtarjevo „Aritmetiko“, da je, osobito kar se tiče metode in mnogoštevilnih vaj in nalog, jako dobro delo: zagradelji opozorujemo nánjo svoje čitatelje, ter jo osobito našim ljudskim učiteljem iz vsega srca priporočamo v nadaljevalno izobraževanje. Gospodu pisatelju pa želimo, da bi ministerstvo za uk in bogočastje kmalu njegovo „Aritmetiko“ odobrilo ter jo vvedlo v naša učiteljska. Knjiga dobiva se pri pisatelji samem v Mariboru, v koroškem predmestji št. 36; cena jej je 1 gold.

Razne vesti.

* (Proti nemškemu jeziku) so demonstrirali jako energično hrvatski študentje, in so pretečeni teden iz javnega lokala nemške popotne pevače ven pometali in za nemškimi

pevci še óne, ki so jih zagovarjali. Hrvatje prav storé, če svoj narodni jezik varujejo, ne pa da bi za neumna nemška javna popevanja še plačevali. Zagreb je itak uže preveč pomemben.

* (Povodenj.) Dne 13. in 14. t. m. je na Moravskem in v Šleziji tako hudo dež šel, da so reke prestopile struge in polja in ceste preplavile narejajoč veliko škodo.

* (Kotel počil.) Kotel parobrodne ladije „Orpheus“ je v Stetinu počil; 10 ljudi je pri tej priliki mrtvih ostalo.

Zahvala in prošnja.

Slavnemu odboru pujske čitalnice, kakor tudi vsem drugim rodoljubom, koji so s svojo radodarnostjo pripomogli, da se je 8. junija t. l. v prostorih pujske čitalnice napravila veselica, koje čisti donešek — trideset goldinarjev — se je „podpiralne“ zalogi slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu darovati blagovolil, izrekata podpisana najtoplejšo zahvalo. Ob enem pa si dovolita prositi, da bi izvolile, glede na blagi namen omenjene zaloge, tudi druge čitalnice svojo blago sestro v Ptuju posnemati.

Presrečna hvala se pri tej priliki izreka blag. g. dr. Jos. Starčetu v Ljubljani, koji je „podpiralne“ zalogi slov. vseučiliščnikov v Gradcu 15 gld. darovati blagovolil. Bog plati!

Gradec 13. junija 1879.

V imenu opravilnega odbora „podpiralne zaloge slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu“:

Prof. dr. G. Krek,

predsednik.

cand. phil. Josip Lendovšek,

t. č. tajnik.

Zahvala.

Za častni in slavnostni sprejem društva „Sokola“ ob priliki njegovega izleta na Ostri vrh dne 15. t. m. izrekamo vrlim Založnikom, osobito pa gg. Koblarju in Sternu, lastniku tovarne za olje, svojo iskreno zahvalo.

V Ljubljani dne 16. junija 1879.

Odbor „Sokola“.

Umrli v Ljubljani.

V deželnej bolnici:

11. junija: Jakob Bokavšek, kajžar, 41 l., vsled vnetja možjanske kožice. — Matija Vidmajer, gostac, 83 l., vsled marazma.

12. junija: Matevž Pestator, gostac, 70 l., vsled toka krvi v pljučah.

13. junija: Anton Poznik, hlapec, 50 l., vsled prisada.

14. junija: Jurij Jaklič, bivši kramar, 32 l., vsled pljučne in trebušne tuberkuloze. — Jera Steblaj, 70 l., gostaška, vsled pljučne tuberkuloze.

Tuji.

16. junija:

Evropa: Blumenfeld iz Londona.

Pri Sionu: Calruc iz Dunaja. — Kalb iz Zagreba. — Jegher iz Gradca. — Arko iz Kočevja. — Vaucher iz Dunaja.

Pri Matieu: Weil iz Prage. — Hašnik, Rehn iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Wuchae iz Kočevja.

Pri bavarskem dvoru: Cad. re iz Trsta. — Sket iz Gornjega grada.

Dunajska borza 17. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Znotni drž. dolg v bankovnih . . .	66 gld.	65	kr.
Znotni drž. dolg v srebru . . .	67	60	„
Zlata renta . . .	77	15	„
1860 drž. posojilo . . .	125	50	„
Akcije narodne banke . . .	829	—	„
Kreditne akcije . . .	255	50	„
London . . .	116	20	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	26	„
G. kr. cekini . . .	5	50	„
Državne marke . . .	57	05	„

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, laka in firneža,

(257—9)

v Ljubljani,

na Marijnem trgu, poleg frančiškanskega mostu.

Vsak dan sveži

prima-eksportni droži

iz

tovarniške rafinerije za spiritne droži v Marofu na Hrvatskem.

Zalogo ima Anton Butscher, trgovina s specerijskim blagom v Ljubljani, v Florijanovih ulicah št. 7 nova.

(278—4)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.